

# Moduł FB3: Tanatologia - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                       |
|---------------------|---------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Moduł FB3: Tanatologia                |
| Kod przedmiotu      | 08.1-WH-FD-FT-S16                     |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a> |
| Kierunek            | Filozofia                             |
| Profil              | ogólnoakademicki                      |
| Rodzaj studiów      | drugiego stopnia z tyt. magistra      |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2016/2017              |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                  |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 3                                                                                |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 2                                                                                |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                      |
| Język nauczania                 | polski                                                                           |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>prof. dr hab. Stefan Konstańczak</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Wykład ma na celu zapoznanie studentów z filozoficznym, kulturowym, religijnym, psychologicznym i socjologicznym punktem widzenia na problem śmierci i proces umierania człowieka. Szczególny nacisk zostanie położony na wykazanie kulturotwórczego charakteru społecznego postrzegania fenomenu śmierci.

## Wymagania wstępne

Studenci powinni mieć opanowane podstawy wiedzy z zakresu etyki a także z teorii bądź filozofii kultury.

## Zakres tematyczny

1. Tanatologia. 2. Instynkt życia i śmierci. 2. Kryteria życia. Kryteria uznania za zmarłego. 3. Wolność czy obowiązek życia. Samobójstwo. 4. Zaniechanie uporczywej terapii. Eutanazja. 5. Kara śmierci. 6. Zabójstwo - aspekty prawne i kulturowe. 7. Tanatologiczne aspekty okresu prenatalnego (aborcja, poronienie, problem tzw. zbędnych embrionów). 8. Śmierć naturalna w kulturze europejskiej. 9. Religie o śmierci i umieraniu. 10. Żałoba. Znaczenie śmierci w kulturze. 11-12. Wojna i terroryzm jako problem moralny. Tortury i nieludzkie traktowanie. 13. Umieranie jako problem moralny – opieka paliatywna i terminalna. 14. Holokaust i deprecjacja godności umierania. 15. Ludzkie pragnienie nieśmiertelności.

## Metody kształcenia

Wykład problemowy, symulacja, metoda tekstu przewodniego, metoda przypadków

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                   | Symbole efektów                                                                                         | Metody weryfikacji                                                                                              | Forma zajęć                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Zna i rozumie zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami innych dziedzin | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KF2_W03</a></li><li><a href="#">KF2_W05</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>bieżąca kontrola na zajęciach</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| Zna historyczny rozwój wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych                        | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KF2_W12</a></li></ul>                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>dyskusja</li><li>zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne</li></ul>    | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| Ma pogłębioną wiedzę o poglądach na struktury i instytucje społeczne oraz o rodzajach więzi społecznych w odniesieniu do wybranych aspektów życia społecznego | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KF2_W16</a></li></ul>                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>dyskusja</li><li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li></ul>     | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |
| Twórczo wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji                                     | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KF2_U03</a></li></ul>                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>dyskusja</li><li>zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne</li></ul>    | <ul style="list-style-type: none"><li>Ćwiczenia</li></ul> |

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                              | Symbole efektów                                                             | Metody weryfikacji                                                                                                                                               | Forma zajęć                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Analizuje złożony argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między tezami                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KF2_U05</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> <li>• zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ćwiczenia</li> </ul> |
| Dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z własną pracą badawczą i publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami innymi członkami społeczeństwa oraz wykazuje aktywność w rozwiązywaniu tych problemów | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KF2_K03</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• bieżąca kontrola na zajęciach</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul>               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ćwiczenia</li> </ul> |
| Ma pogłębioną świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">KF2_K06</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta</li> </ul>                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ćwiczenia</li> </ul> |

## Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywny udział w zajęciach oraz zaliczenie kolokwium końcowego.

## Literatura podstawowa

1. M. Adamkiewicz, *Oblicza śmierci. Propedeutyka tanatologii*, Toruń 2013.
2. P. Aries, *Człowiek i śmierć*, warszawa 1970.
3. P. Bortkiewicz, *Tanatologia : zarys problematyki moralnej*, Poznań 2009.
4. E. Fromm, *Wojna w człowieku : psychologiczne studium istoty destrukcyjności*, Warszawa 1994.
5. M. Jarosz, *Samozniszczenie. Samobójstwo. Alkoholizm. Narkomania*, Wrocław 1980.
6. S. Konstańczak, *Dyskurs przemocy*, [w:] *W(okół) współczesnej filozofii francuskiej. Komentarze, nawiązania, inspiracje*, pod red. B. Choińskiej, Wyd. Akademii Pomorskiej, Słupsk 2012, s. 293-327.
7. E. Kübler-Ross, *Rozmowy o śmierci i umieraniu*, Poznań 1996.
8. P. Singer, *O życiu i śmierci. Upadek etyki tradycyjnej*, Warszawa 1997.
9. W. Sofsky, *Traktat o przemocy*, Wrocław 1999

## Literatura uzupełniająca

1. W. Bołoz, *Życie w ludzkich rękach. podstawowe zagadnienia bioetyczne*, Warszawa 1997.
2. *Encyklopedia bioetyki*, Radom 2007.
3. P. Gałuszko, K. Szewczyk, *Umierać bez leku*, Warszawa
4. B. Hołyst, *Suicydologia*, Warszawa 2002.
5. J. Jaroń, *Bioetyka. Wybrane problemy*, Warszawa 1999.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Jacek Uglik, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 15-09-2016 15:48)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ